

Odpadki

Kataloški zapisi spremljanja izvajanja ukrepov

Ime instrumenta	Strateške podlage	Vrsta instrumenta	Odgovornost	Priporočila	
Zmanjšanje količine nastalih odpadkov in spodbujanje ponovne uporabe ter recikliranja	OP TGP		informiranje / promocija / ozaveščanje, predpisi, cenovna politika	MOP	/
	PPO	✓			
	PRzO				
	ZVO				
Izgradnja manjkajoče infrastrukture (financiranje)	OP TGP	✓	ekonomski	občine, MOP	/
	PPO				
	PRzO				
	ZVO				
Spodbujanje zmanjšanja emisij TGP v zakonodajnem okviru na področju ravnanja z odpadki	OP TGP		zakonodajni, informacijski	MOP	/
	PPO				
	PRzO				
	ZVO				
Spremembe okoljske dajatve na področju odlaganja odpadkov	OP TGP	✓	davčna politika	MOP	/
	PPO				
	PRzO	✓			
	ZVO				
Izboljšanje sistema zbiranja odpadne embalaže	OP TGP		predpisi, davčna politika	MOP	/
	PPO				
	PRzO	✓			
	ZVO				
Uveljavitev plačevanja za odvoz odpadkov skladno s količino oddanih odpadkov	OP TGP		cenovna politika	MOP, občine	/
	PPO				
	PRzO	✓			
	ZVO				
Zagotovitev pogojev za uporabo komposta in digestata iz obdelave odpadkov	OP TGP		predpisi	MKGP, MOP	/
	PPO				
	PRzO	✓			
	ZVO				
Zajem in uporaba odlagališnega plina	OP TGP		predpisi	MOP	/
	PPO				
	PRzO				
	ZVO	✓			
Pilotni projekti za ozaveščanje na področju odpadkov	OP TGP	✓	informiranje / promocija / ozaveščanje	MOP	/
	PPO	✓			
	PRzO	✓			
	ZVO				

ZMANJŠANJE KOLIČINE NASTALIH ODPADKOV IN SPODBUJANJE PONOVNE UPORABE TER RECIKLIRANJA

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	PPO
UČINEK V SEKTORJU	odpadki
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS ☒ ETS ☐
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	CH ₄
VRSTA INSTRUMENTA	informiranje / promocija / ozaveščanje, predpisi, cenovna politika
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	MOP
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije ☐ zmanjšanje emisij TGP ☐ povečanje rabe OVE ☐ drugo: <u>zmanjšanje količine nastalih odpadkov</u> ☒
KRATEK OPIS	Program preprečevanja odpadkov (PPO), ki je bil sprejet skupaj s Programom ravnanja z odpadki (PRzO) junija 2016, je obveznost držav članic po Direktivi 2008/98/ES. Glavni cilj programa je zmanjšanje nastajanja odpadkov in s tem zmanjšanje njihovega negativnega vpliva na okolje. Vsebuje 8 dolgoročnih ciljev: preprečevanje gradbenih odpadkov, preprečevanje odpadkov v podjetjih, preprečevanje odpadkov v gospodinjstvih, zmanjšanje količine odpadnih plastičnih vrečk v gospodinjstvih, preprečevanje odpadne hrane, preprečevanje kosovnih odpadkov in ponovna uporaba tekstilnih izdelkov in oblačil.

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	Direktiva 2008/98/ES o odpadkih
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Zakon o varstvu okolja (ZVO-1)
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Program preprečevanja odpadkov (PPO) Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2019

POTEK IZVAJANJA	<p>MOP je v letih 2018 in 2019 izvajal ozaveščevalno kampanjo za širšo javnost, ki naj bi pripomogla k zmanjšanju potrošnje lahkih plastičnih nosilnih vrečk in da te ne bi končale kot odpadek (<i>»Imam svojo vrečko!«</i>).</p> <p>S Trgovinsko zbornico Slovenije je MOP leta 2019 podpisal kodeks za manj plastičnih vrečk za enkratno uporabo v slovenskih trgovinah. Od 1. 9. 2019 v trgovinah na blagajnah ni več mogoče kupiti plastičnih vrečk.</p> <p>V soorganizaciji z GZS (Zbornica komunalnega gospodarstva) so leta 2019 potekale aktivnosti v okviru Evropskega tedna zmanjševanja odpadkov (ETZO) na temo preprečevanja nastajanja nevarnih odpadkov. Cilj je bil spodbuditi razpravo o učinkoviti rabi virov in krožnem gospodarstvu ter s tem promovirati trajnostno naravnane prakse.</p>
-----------------	--

MOP je v preteklem obdobju sofinanciral tudi projekta Okoljsko raziskovalnega zavoda *Pozabljen »R«* in *»Ne več, ampak bolje«*, delno pa tudi projekt *»Plastika naša vsakdanja«* Ekologov brez meja. Izvajanje se je začelo leta 2018, projekti pa so potekali do oktobra leta 2019. Z raziskovanjem in informiranjem so nameravali zapolniti podatkovno vrzel glede ravnanja z odpadno plastično embalažo. Glavna dejavnost je bila ozaveščanje javnosti, nadgradnja košarice dobrin glede na vrsto embalaže, analiza deležnikov na trgu plastične embalaže, ocene o njenih količinah in vrsti ter vzpostavitev t.i. zavezništva – sodelovanja s podjetji, ki se tako ali drugače ukvarjajo s plastiko. Več na <https://ebm.si/zw/plastika/>.

Kodeks s Turistično gostinsko zbornico o zmanjšanju uporabe plastičnega pribora v gostinskih dejavnostih je bil podpisan 11. 11. 2019. Gostinci, ki bodo pristopili h kodeksu, se prostovoljno zavezujejo, da v svojih gostinskih obratih od 1. 1. 2020 gostom ne bodo ponujali plastičnih slamic, plastičnih krožnikov, plastičnih lončkov in plastičnega jedilnega pribora.

Sporazum s Skupnostjo slovenskih občin (SOS) o spodbujanju zmanjšanja uporabe plastičnega pribora v slovenskih občinah je bil podpisan novembra 2019. K dogovoru, ki je prostovoljen, lahko kadarkoli pristopi občina, ki v okviru svojih aktivnosti organizira različne oblike javnih ali internih prireditev in sestankov, kjer ni na voljo plastični pribor (plastična slamica, plastični krožnik, plastični lonček ali plastični jedilni pribor). Število javnih prireditev v Sloveniji narašča, če jih je bilo leta 2018 nekaj več kot 15.000, jih je bilo do novembra 2019 že 16.900.

S tem želi MOP skupaj z občinami in zbornicami spodbuditi potrošnike k manjši uporabi plastike in s tem k varovanju okolja in prehodu v krožno gospodarstvo ter s svojimi ravnanji prispevati k povečanju ozaveščanja o resnosti problematike in posledicah prekomerne uporabe plastičnih izdelkov za enkratno uporabo na okolje.

MOP se je tudi zavezal, da v svojih prostorih in na dogodkih, ki jih organizira, ponuja pitno vodo iz pipe in k njenemu pitju spodbuja tudi zaposlene in ostale deležnike, s čimer prispeva tudi k zmanjšanju plastičnih odpadkov (Certifikat Voda iz pipe).

DOSEŽENI UČINKI

Do 31. 12. 2019 se je letna raven potrošnje znižala pod cilj 90 lahkih plastičnih nosilnih vrečk na osebo, trendi potrošnje pa kažejo, da bo dosežen tudi cilj za 2025, ki je potrošnja do 40 lahkih plastičnih nosilnih vrečk na osebo.

Učinki pri projektu *»Plastika naša vsakdanja«* so naslednji:

- višje zavedanje o različnosti plastične embalaže med različnimi ciljnimi skupinami (gospodinjstva, posamezniki, šole, trgovci in proizvajalci, druge strokovne in nevladne organizacije), o pravilnem ločevanju in alternativah za preprečevanje,
- boljši javni uvid v stanje sektorja in potrebne spremembe, kar se je odražalo tudi v predlaganih spremembah zakonodaje,
- vzpostavitev slovenskega zavezništva za nadaljnje delo na področju zmanjševanja plastičnega onesnaževanja,
- identificirane so nove točke, kjer je mogoče z nadaljnjim delom pomagati gospodarstvu pri prehodu v bolj krožno gospodarstvo na področju proizvodnje in rabe embalaže ter poznejšega ravnanja z njo kot odpadkom.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2020–2021

PREDVIDENO IZVAJANJE

Večina zgoraj navedenih ukrepov se bo izvajala tudi leta 2020. Dodatno so v letih 2020 in 2021 predvidene aktivnosti v okviru projekta *LIFE IP CARE4CLIMATE*, ki bo trajal od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2026, in obravnavajo

tudi problematiko odpadne hrane. Namen projekta je ozaveščati različne deležnike slovenske javnosti o pomenu in učinkih zmanjševanja in preprečevanja odpadne hrane. V letne ozaveščevalne kampanje bo vključena večina deležnikov prehranske verige (proizvajalci in predelovalci, trgovci, gostinci in hotelirji, javni sektor, gospodinjstva). Izvedene bodo sortirne analize bioloških odpadkov s poudarkom na določanju količine odpadne hrane. S tem bomo v Sloveniji prvič pridobili natančnejše podatke o količinah zavržene hrane. Razvita bo metodologija za izvedbo sortirnih analiz, ki bo v obliki različnih delavnic in izobraževanj skupaj z ukrepi za preprečevanje in zmanjševanje količin odpadne hrane predstavljena različnim deležnikom. S projektom se bodo izboljšali znanje in kompetence deležnikov prehranske verige.

MOP je v letu 2020 začel s pripravo strokovnih podlag in predloga systemske ureditve ravnanja z gradbenimi odpadki in odpadki iz rušenja objektov. Pri tem bo potrebno na podlagi že uporabljenih in preverjenih meril za še dopustno onesnaževanje tal, podtalja in podzemne vode opredeliti seznam odpadkov, za katere je dejavnost zasipanja dopustna, in na podlagi meril, ki so bila uporabljena v referenčnih zakonodajnih primerih in študijah, ki se nanašajo na možnosti prenehanja statusa odpadka za ustrezno predelane gradbene odpadke in odpadke iz rušenja objektov, opredeliti še seznam odpadkov, za katere je po njihovi predelavi prenehanje statusa odpadka sprejemljivo glede varstva okolja in zdravja ljudi.

V *Celovitem nacionalnem energetske in podnebne načrtu Republike Slovenije (NEPN)* sta načrtovana nadaljevanje izvajanja instrumenta in njegova nadgradnja. Predvidena sta čim večje upoštevanje ciljev krožnega gospodarstva, še posebej pri gradbenih in industrijskih odpadkih, ter prenova *Programa ravnanja z odpadki in Programa preprečevanja odpadkov*.

PREDVIDENI UČINKI

Z izvedbo sortirne analize bioloških odpadkov bo Slovenija prvič pridobila relevantne ocene o količinah odpadne hrane med biološkimi odpadki iz gospodinjstev. Z izvedenimi ozaveščevalnimi akcijami in izobraževanji bo izboljšano znanje deležnikov prehranske verige. Eden od ciljev projekta je 30-odstotno zmanjšanje količin odpadne hrane v Sloveniji do konca leta 2026.

Uveljavitev predpisa bo pripomogla k doseganju cilja predelave gradbenih odpadkov in odpadkov iz rušenja objektov iz novelirane *Direktive 2008/98/ES*, kakor tudi k doseganju morebiti zaostrenih ciljev predelave teh odpadkov, če bodo ti sprejeti na podlagi rezultatov napovedane revizije teh določb direktive do 31. 12. 2024, kot je opredeljeno v členu 11(6) *Direktive 2008/98/ES*.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Ni posebnih priporočil.

VIRI PODATKOV

- MOP
- Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), Vlada RS, februar 2020 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn_5.0_final_feb-2020.pdf)

DATUM PRIPRAVE

17. april 2020

IZGRADNJA MANJKAJOČE INFRASTRUKTURE (FINANCIRANJE)

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	OP TGP: NO-1
UČINEK V SEKTORJU	odpadki
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS ☒ ETS ☐
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	CH ₄
VRSTA INSTRUMENTA	ekonomski
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	občine, MOP
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije ☐ zmanjšanje emisij TGP ☒ povečanje rabe OVE ☐ drugo: <u>zmanjšanje količine nastalih odpadkov</u> ☒
KRATEK OPIS	<p>S sredstvi Kohezijskega sklada se je v obdobju 2007–2013 financirala izgradnja manjkajoče infrastrukture za povečanje deleža ločeno zbranih frakcij, ustrezno ravnanje z ločeno zbranimi frakcijami, mehansko biološko obdelavo mešanih komunalnih odpadkov pred odlaganjem na odlagališčih odpadkov ter predelavo biološko razgradljivih odpadkov.</p> <p>Kar zadeva izgradnje manjkajoče infrastrukture, v tem trenutku uredbeni del še ni sprejet, dejstvo pa je, da EK in EP nasprotujeta sredstvom za termično izrabo odpadkov.</p> <p>Predlogi za izgradnjo manjkajoče infrastrukture so na naslednjih področjih:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ravnanje s komunalnimi, industrijskimi in nevarnimi odpadki, • spodbujanje uporabe recikliranih materialov kot surovin, • sanacija industrijskih območij in onesnaženih zemljišč. <p>Ta področja so zaenkrat navedena v prilogi uredbe o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo in o finančnih pravilih zanje ter za Sklad za azil in migracije, Sklad za notranjo varnost in Instrument za upravljanje meja in vizume.</p>

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	/
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Operativni program ukrepov zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020 (OP TGP) Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2019

POTEK IZVAJANJA	V prihodnjih letih niso predvidene dodatne investicije v infrastrukturo za ravnanje z odpadki, saj obstoječa infrastruktura zadošča za pokrivanje potreb vsaj do leta 2020. V programu OP EKP ni projektov s področja
-----------------	---

ravnanja z odpadki. Vse je bilo zaključeno v letih 2016 in 2017. Vsi MBO so obratovali že celo leto 2017.

DOSEŽENI UČINKI Ker se instrument v letu 2019 ni izvajal, ni bilo učinkov.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2020–2021

PREDVIDENO IZVAJANJE Dogovor glede projektov v novi finančni perspektivi še poteka.
V *Celovitem nacionalnem energetske in podnebne načrtu Republike Slovenije (NEPN)* je načrtovano nadaljevanje izgradnje infrastrukture za ravnanje s komunalnimi, industrijskimi in nevarnimi odpadki za spodbujanje uporabe recikliranih materialov kot surovin.

PREDVIDENI UČINKI /

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Ni posebnih priporočil.

VIRI PODATKOV

- MOP
- Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), Vlada RS, februar 2020 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn_5.0_final_feb-2020.pdf)

DATUM PRIPRAVE

17. april 2020

SPODBUJANJE ZMANJŠANJA EMISIJ TGP V ZAKONODAJNEM OKVIRU NA PODROČJU RAVNANJA Z ODPADKI

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	ni oznake
UČINEK V SEKTORJU	odpadki
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS ☒ ETS ☐
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	CH ₄
VRSTA INSTRUMENTA	zakonodajni, informacijski
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	MOP
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije ☐ zmanjšanje emisij TGP ☐ povečanje rabe OVE ☐ drugo: <u>povečanje deleža ločeno zbranih in recikliranih odpadkov</u> ☒
KRATEK OPIS	Zakonodajni okvir za povečanje deleža ločeno zbranih frakcij, ustrezno ravnanje z ločeno zbranimi frakcijami ter predelavo biološko razgradljivih odpadkov.

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	Direktiva 2008/98/ES o odpadkih
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Zakon o varstvu okolja (ZVO-1)
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Program ravnanja z odpadki (PRzO) Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2019

POTEK IZVAJANJA	<p>Predlagana sprememba ZVO-1J le deloma posega v pravno ureditev na področju odpadkov. Ob upoštevanju načela legalitete so številna določila iz podzakonskih predpisov, zlasti iz <i>Uredbe o odpadkih</i>, dvignjene na raven zakona. Le deloma pa so te določbe tudi spremenjene. Obenem je zakonska ureditev tega področja namenjena tudi prenosu <i>Direktive (EU) 2018/851 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive 2008/98/ES o odpadkih</i>.</p> <p>Splošna določila s področja odpadkov, ki v veliki meri pomenijo dvig na zakonsko raven, so naslednja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. splošna določba o varstvu okolja in varovanju človekovega zdravja pri ravnanju z odpadki ter ukrepi za vzpostavitev omrežja naprav za obdelavo odpadkov (20. člen), 2. hierarhija ravnanja z odpadki (20.a člen), 3. stranski proizvod (20.b člen), 4. prenehanje statusa odpadka (20.c člen), 5. odgovornost za ravnanje z odpadki (20.č člen), 6. stroški ravnanja z odpadki (20.d člen),
-----------------	---

7. okoljevarstveno dovoljenje za dejavnosti ravnanja z odpadki (20.e člen).

S predlaganimi spremembami ZVO-1J se prenašajo tudi zahteve *Direktive (EU) 2018/851 o odpadkih* glede sistema proizvajalčeve razširjene odgovornosti. Spremembe določajo obveznost proizvajalcev določenih vrst proizvodov, da so finančno in organizacijsko odgovorni za svoje izdelke tudi, ko iz njih nastanejo odpadki. To odgovornost lahko izpolnjujejo samostojno ali pa skupinsko v organizaciji.

Predlagani zakon določa, da se morajo vsi proizvajalci določenih vrst proizvodov registrirati in registru sporočati določene podatke. Zakon vzpostavlja tudi informacijski sistem, v katerem bodo podatki o količini proizvodov, danih na trg, in količini zbranih in predelanih odpadkov. Te podatke bo lahko uporabljalo tudi koordinacijsko telo za usklajevanje obveznosti med več organizacijami.

DOSEŽENI UČINKI

Ni ocene učinkov.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2020–2021

PREDVIDENO IZVAJANJE

Sprejem ZVO-1J ter priprava in sprejem novega *Zakona o varstvu okolja (ZVO-2)*.

V *Celovitem nacionalnem energetske in podnebne načrtu Republike Slovenije (NEPN)* je predvideno nadaljevanje izvajanja sistematične prenove predpisov s ciljem povečanja deleža ločeno zbranih frakcij, ustreznega ravnanja z ločeno zbranimi frakcijami, učinkovito predelavo biološko razgradljivih odpadkov idr.

PREDVIDENI UČINKI

Ni ocene učinkov.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Ni posebnih priporočil.

VIRI PODATKOV

- MOP
- Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), Vlada RS, februar 2020 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn_5.0_final_feb-2020.pdf)

DATUM PRIPRAVE

17. april 2020

SPREMEMBE OKOLJSKE DAJATVE NA PODROČJU ODLAGANJA ODPADKOV
SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	OP TGP: OO-1, OR-3 PRzO: 14		
UČINEK V SEKTORJU	odpadki		
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS ☒	ETS	☐
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	CH ₄		
VRSTA INSTRUMENTA	davčna politika		
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	MOP		
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije ☐ zmanjšanje emisij TGP ☐ povečanje rabe OVE ☐ drugo: <u>zmanjšanje količine odloženih odpadkov</u> ☒		
KRATEK OPIS	Ureditev okoljskih dajatev s ciljem uveljavitve hierarhije ravnanja z odpadki, kjer je odlaganje na zadnjem mestu - dvig okoljske dajatve za odlaganje odpadkov, kar bo vplivalo na manjše količine odloženih odpadkov, saj je obstoječa okoljska dajatev prenizka, da bi spodbujala druge načine ravnanja z odpadki.		

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	Direktiva (1999/31/ES) o odlaganju odpadkov na odlagališčih
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Zakon o varstvu okolja (ZVO-1)
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Operativni program ukrepov zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020 (OP TGP) Program ravnanja z odpadki (PRzO) Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2019

POTEK IZVAJANJA	Ukrep se leta 2019 ni izvajal. Skladno s programom ravnanja z odpadki, je bila narejena podporna študija za spremembo okoljskih dajatev na področju odlaganja odpadkov, vendar rezultati študije niso bili uporabni.
DOSEŽENI UČINKI	/

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2020–2021

PREDVIDENO IZVAJANJE	Izvajanje instrumenta je predvideno po sprejemu novega <i>Zakona o varstvu okolja (ZVO-2)</i> . V <i>Celovitem nacionalnem energetske in podnebnem načrtu Republike Slovenije (NEPN)</i> sta načrtovana nadaljevanje izvajanja instrumenta in njegova nadgradnja v skladu z veljavnim <i>Programom ravnanja z odpadki</i> in <i>Programom preprečevanja odpadkov</i> . Predvideno je povečanje okoljske
----------------------	--

dajatve za zmanjšanje količine odloženih odpadkov s ciljem spodbujanja drugih načinov ravnanja z odpadki.

PREDVIDENI UČINKI /

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Ni posebnih priporočil.

VIRI PODATKOV

- MOP
- Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), Vlada RS, februar 2020 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn_5.0_final_feb-2020.pdf)

DATUM PRIPRAVE

17. april 2020

IZBOLJŠANJE SISTEMA ZBIranJA ODPADNE EMBALAŽE
SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	PRzO: 9a
UČINEK V SEKTORJU	odpadki
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS ☒ ETS ☐
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	CH ₄
VRSTA INSTRUMENTA	predpisi, davčna politika
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	MOP
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije ☐ zmanjšanje emisij TGP ☐ povečanje rabe OVE ☐ drugo: <u>zmanjšanje količine odloženih odpadkov, povečanje deleža ločeno zbranih in recikliranih odpadkov</u> ☒
KRATEK OPIS	Opredeliti je potrebno (I) obseg, pogostost in vrste dejavnosti skupnih sistemov za ravnanje z odpadno embalažo za obveščanje in ozaveščanje javnosti, zlasti končnih uporabnikov, o namenu in ciljih zbiranja odpadne embalaže, pravilnem ravnanju z njo, možnostih njenega brezplačnega oddajanja, recikliranja in predelave, (II) enotni način poročanja o izvedenih akcijah in (III) obveznost poročanja o stroških ravnanja z odpadno embalažo.

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	Direktiva (94/62/ES) o embalaži in odpadni embalaži in njene spremembe
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Program ravnanja z odpadki (PRzO) Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2019

POTEK IZVAJANJA	S spremembo <i>Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Ur.l. RS, št. 35/17)</i> , je bil spremenjen tudi njen 46. člen (poročilo družbe). Družbe za ravnanje z odpadno embalažo morajo od te spremembe dalje letno poročati o prihodkih, odhodkih in stroških, povezanih z ravnanjem z odpadno embalažo, ter dejavnostih obveščanja javnosti in končnih uporabnikov.
DOSEŽENI UČINKI	Učinke tega ukrepa letno preverja Agencija RS za okolje s pregledom poročil in pripravo analize ravnanja z embalažo in odpadno embalažo, ki jo določa novi 48.a člen prej omenjene spremenjene uredbe.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2020–2021

PREDVIDENO IZVAJANJE	Ukrep je bil s sprejemom omenjene spremembe uredbe izveden. Družbe za ravnanje z odpadno embalažo so sedaj zavezane letno poročati.
----------------------	---

V Celovitem nacionalnem energetske in podnebne načrtu Republike Slovenije (NEPN) sta načrtovana nadaljevanje izvajanja instrumenta in njegova nadgradnja. Predvidena sta preučitev in prenos dobrih praks iz tujine.

PREDVIDENI UČINKI /

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Ni posebnih priporočil.

VIRI PODATKOV

- MOP
- Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), Vlada RS, februar 2020 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn_5.0_final_feb-2020.pdf)

DATUM PRIPRAVE

17. april 2020

UVELJAVITEV PLAČEVANJA ZA ODVOZ ODPADKOV SKLADNO S KOLIČINO ODDANIH ODPADKOV

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	PRzO: 5
UČINEK V SEKTORJU	odpadki
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS ☒ ETS ☐
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	CH ₄
VRSTA INSTRUMENTA	cenovna politika
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	MOP, občine
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije ☐ zmanjšanje emisij TGP ☐ povečanje rabe OVE ☐ drugo: <u>zmanjšanje količine nastalih odpadkov in odloženih odpadkov</u> ☒
KRATEK OPIS	Dopolnitev uredbe o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja z namenom spodbujanja zmanjšanja količin nastalih odpadkov.

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	Direktiva (1999/31/ES) o odlaganju odpadkov na odlagališčih
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Uredba o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja ((Uradni list RS, št. 87/12, 109/12 in 76/17)
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Program ravnanja z odpadki (PRzO) Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2019

POTEK IZVAJANJA	Uredba o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja, občini v 13. odstavku 23. člena daje možnost, da odvoz odpadkov obračunava na dejansko prepuščeno maso uporabnika.
DOSEŽENI UČINKI	/

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2020–2021

PREDVIDENO IZVAJANJE	Nadgradnja ukrepa je vezana na spremembo ZVO-2. <i>V Celovitem nacionalnem energetske in podnebnem načrtu Republike Slovenije (NEPN) je predvideno nadaljevanje izvajanja instrumenta z dopolnitvijo Uredbe o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja z namenom spodbujanja zmanjšanja količin nastalih odpadkov.</i>
PREDVIDENI UČINKI	/

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Ni posebnih priporočil.

VIRI PODATKOV

- MOP
- Celoviti nacionalni energetska in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), Vlada RS, februar 2020 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn_5.0_final_feb-2020.pdf)

DATUM PRIPRAVE

17. april 2020

ZAGOTOVITEV POGOJEV ZA UPORABO KOMPOSTA IN DIGESTATA IZ OBDELAVE ODPADKOV

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	PRZO: 17, 18, 19
UČINEK V SEKTORJU	odpadki
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS ☒ ETS ☐
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	CH ₄
VRSTA INSTRUMENTA	predpisi
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	MKGP, MOP
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije ☐ zmanjšanje emisij TGP ☒ povečanje rabe OVE ☐ drugo: _____ ☐
KRATEK OPIS	Uskladitev predpisanih mejnih vrednosti za kompost, ki je namenjen uporabi v kmetijstvu z ostalimi državami EU, vzpostavitev dodatnih meril za okolju prijazno uporabo digestata, kot gnojila na kmetijskih zemljiščih ter ureditev evidenc in nadzora nad uvozom komposta iz drugih držav.

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	Direktiva 2008/98/ES o odpadkih, Uredba EU (1096/2009) o živalskih stranskih proizvodih
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Zakon o varstvu okolja (ZVO-1), Uredba o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13, 56/15 in 56/18)
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Program ravnanja z odpadki (PRZO) Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2019

POTEK IZVAJANJA	<p>Leta 2018 je bila sprejeta <i>Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata</i>, ki je za uporabo komposta in digestata 1. kakovostnega razreda, ki je izgubil status odpadka in postal proizvod, na kmetijskih zemljiščih omogočila vzorčenje in analizo tal ter vzpostavila dodatna merila za okolju prijazno uporabo komposta in digestata.</p> <p>Spremenjen je bil način vzorčenja tal za potrebe izdelave gnojilnega načrta. S to spremembo se je ob uporabi komposta 1. kakovostnega razreda ali digestata 1. kakovostnega razreda, ki je proizvod, poenotil način vzorčenja tal za potrebe izdelave gnojilnega načrta z ostalimi gnojili (mineralnimi in živinskimi), ki so prosto dosegljiva na trgu.</p> <p>Zgoraj opisane spremembe so povečale dostopnost komposta in digestata in ju izenačile z mineralnimi gnojili.</p> <p>V letu 2019 je bil predviden povečan obseg nadzora nad izvajanjem <i>Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali</i></p>
-----------------	--

digestata s strani Inšpektorata RS za okolje in prostor (IRSOP) in Inšpektorata RS za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo (IKGLR) – akcija nadzora programa upravljanja območij Natura 2000 – PUN.

Junija 2019 je bila sprejeta tudi *Uredba (EU) 2019/1009 o določitvi pravil o omogočanju dostopnosti sredstev za gnojenje EU na trgu, spremembi uredb (ES) št. 1069/2009 in (ES) št. 1107/2009 ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 2003/2003*, ki ureja prav to področje. S sprejetjem te uredbe se načeloma odpira trg za digestat in kompost kot sestavni material sredstev za gnojenje, ki zadošča kriterijem *Uredbe EU*. Pričakuje se uporaba večje količine komposta in digestata, ki je lahko tudi slabše kakovosti kot ta, ki nastaja oz. se predela v RS.

DOSEŽENI UČINKI /

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2020–2021

PREDVIDENO IZVAJANJE   Nadaljevanje izvajanja.

Za obdobje 2021–2030 je v *Celovitem nacionalnem energetskem in podnebnem načrtu Republike Slovenije (NEPN)* načrtovano nadaljevanje izvajanja instrumenta z nadzorom nad izvajanjem *Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata*, odpiranjem trga za digestat in kompost v EU idr.

PREDVIDENI UČINKI /

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Ni posebnih priporočil.

VIRI PODATKOV

- MOP
- Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), Vlada RS, februar 2020 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn_5.0_final_feb-2020.pdf)

DATUM PRIPRAVE

17. april 2020

ZAJEM IN UPORABA ODLAGALIŠČNEGA PLINA

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	ZVO
UČINEK V SEKTORJU	odpadki
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS ☒ ETS ☐
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	CH ₄
VRSTA INSTRUMENTA	predpisi
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	MOP
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije ☐ zmanjšanje emisij TGP ☒ povečanje rabe OVE ☐ drugo: _____ ☐
KRATEK OPIS	Zajem odlagališčnega plina so morala vsa odlagališča, na katerih so se odlagali odpadki, urediti do konca leta 2005. Zajeti odlagališčni plin se sežge na bakli ali pa v plinskih motorjih.

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	Direktiva (1999/31/ES) o odlaganju odpadkov na odlagališčih
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Zakon o varstvu okolja (ZVO)
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Operativni program zmanjševanja emisij toplogrednih plinov (julij, 2003) Operativni program odstranjevanja odpadkov s ciljem zmanjšanja odloženih biorazgradljivih odpadkov (april, 2004) Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2019

POTEK IZVAJANJA   Ukrep je bil izveden. Odlagališčni plin se zajema na vseh odlagališčih, ki so delovala od leta 2006 naprej.

DOSEŽENI UČINKI   /

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2020–2021

PREDVIDENO IZVAJANJE   Ni predvidenih dodatnih aktivnosti.
 Za obdobje 2021–2030 je v *Celovitem nacionalnem energetskem in podnebnem načrtu Republike Slovenije (NEPN)* načrtovano nadaljevanje izvajanja instrumenta s spodbudami za čiščenje in injiciranje plina v plinsko omrežje.

PREDVIDENI UČINKI   /

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Ni posebnih priporočil.

VIRI PODATKOV

- MOP
- Celoviti nacionalni energetska in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), Vlada RS, februar 2020 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn_5.0_final_feb-2020.pdf)

DATUM PRIPRAVE

17. april 2020

PILOTNI PROJEKTI ZA OZAVEŠČANJE NA PODROČJU ODPADKOV

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	OP TGP: NO-2 PRzO PPO
UČINEK V SEKTORJU	odpadki
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS ☒ ETS ☐
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	CH ₄
VRSTA INSTRUMENTA	informiranje / promocija / ozaveščanje
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	MOP
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije ☐ zmanjšanje emisij TGP ☒ povečanje rabe OVE ☐ drugo: <u>zmanjšanje količine nastalih in odloženih odpadkov ter povečanje ločeno zbranih in recikliranih odpadkov</u> ☒
KRATEK OPIS	Podpora pilotnim projektom in orodjem za povečanje ozaveščenosti različnih ciljnih skupin prebivalcev in spremembe njihovih vedenjskih vzorcev v skladu s hierarhijo EU za ravnanje z odpadki.

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Zakon o varstvu okolja (ZVO-1)
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Operativni program ukrepov zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020 (OP TGP) Program ravnanja z odpadki (PRzO) Program preprečevanja odpadkov (PPO) Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2019

POTEK IZVAJANJA	<p>MOP je leta 2019 sofinanciral projekt »Ne več, ampak bolje« s področja preprečevanja odpadkov v gospodinjstvih, preprečevanja kosovnih odpadkov in ponovne uporabe, ter projekt »Plastika naša vsakdanja«, namenjen zapolnitvi podatkovne vrzeli glede ravnanja z odpadno plastično embalažo. Za več informacij glej instrument <i>Zmanjšanje količine nastalih odpadkov in spodbujanje ponovne uporabe ter recikliranja</i>.</p> <p>MOP je v letih 2018 in 2019 v sodelovanju s trgovci, nevladnimi organizacijami in društvi, dvema zbornicama ter z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport ter Zavodom Republike Slovenije za šolstvo pripravilo tudi ozaveščevalno kampanjo o vplivu pretirane potrošnje lahkih plastičnih nosilnih vrečk na okolje s sloganom »Imam svojo vrečko!«. Kampanja v sodelovanju s trgovci je potekala v septembra 2018, v vseh slovenskih osnovnih šolah pa celo šolsko leto 2018/2019. V kampanjo je bilo vključenih 454 osnovnih šol, samoiniciativno pa se je kampanji</p>
-----------------	---

pridružil še 25 vrtcev, 10 srednjih šol in centrov ter dva dijaška doma. V sklopu kampanje so bili pripravljene tudi materiali za učitelje, ki so še vedno prosto dostopni na spletu. Kot partnerji pri ozaveščanju so preko svojih kanalov sodelovali tudi zgoraj naštetih deležniki.

DOSEŽENI UČINKI

Slovenija je dosegla nacionalni cilj zmanjšanja ravni potrošnje lahkih plastičnih nosilnih vrečk pod 90 takih vrečk na osebo do 31. 12. 2019. Naslednji cilj (poraba pod 40 takih vrečk na osebo) je določen za 31. 12. 2025.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2020–2021
PREDVIDENO IZVAJANJE

V obdobju 2020–2021 bo potekalo izvajanje projekta *LIFE IP CARE4CLIMATE*, ki je podrobneje opisan pri instrumentu *Zmanjšanje količine nastalih odpadkov in spodbujanje ponovne uporabe ter recikliranja*. V *Celovitem nacionalnem energetske in podnebnem načrtu Republike Slovenije (NEPN)* sta načrtovana nadaljevanje izvajanja instrumenta in njegova nadgradnja. Predvideno je spodbujanje spremembe potrošniških vzorcev (pilotni projekti in orodja za povečanje ozaveščenosti glede ponovne uporabe, souporaba, zmanjšanja količine odpadne hrane idr.).

PREDVIDENI UČINKI

/

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Ni posebnih priporočil.

VIRI PODATKOV

- MOP
- Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), Vlada RS, februar 2020 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn_5.0_final_feb-2020.pdf)

DATUM PRIPRAVE

17. april 2020